

In productieklassementen en exterieuroverzichten ontbreekt zijn naam zelden. De Vlaamse melkveehouder Ivan Van Waes uit Zaffelare zet bij zijn zeventig koeien tellende veestapel de puntjes op de i.

'Alles moet kloppen: fokkerij, verzorging en voeding.'

In de jongste productierangschikking van Vlaanderen stonden ze met hun koeien op een vierde plaats, in het overzicht met excellente koeien prijken twee van hun Bensedochters en op de laatste nationale show veroverden ze met Leedochter Silbra een reservetitel. De naam Van Waes is in Vlaanderen niet onbekend. Vier generaties lang is het bedrijf in handen van deze familie; inmiddels zwaait Ivan Van Waes (33) er samen met zijn vrouw Kristien Van Nieuwerburgh (29) de scepter. In Zaffelare, even noordelijk van Gent, melken ze zeventig koeien. Het bedrijf beschikt over 25 hectare grasland, 18

hectare maïs, 4 hectare graan en 2 hectare cichorei. Het afgelopen jaar produceerden de koeien 11.882 kg melk met 4,00% vet en 3,38% eiwit in 350 dagen.

'Een hoge productie is bij ons niet zozeer een doel, maar meer een gevolg van de manier waarop wij werken', geeft Ivan Van Waes aan. Consequent werken speelt daarbij een belangrijke rol, zo vult vader Daniël Van Waes (63) zijn zoon aan. 'De voornaamste eigenschap van een melkveehouder is nauwgezetheid', klinkt het stellig.

Die nauwkeurigheid is niet terug te voeren op één onderdeel in de bedrijfsvoering,

Kristien Van Nieuwerburgh en Ivan Van Waes: 'Uierdiepte volgen we kritisch'

Tela (v. Addison), 89 punten
Lopende lijst: 2,02 208 8953 3,63 3,34 LW 118

Dat vader en zoon Van Waes Addison loven is niet zonder reden. Trots presenteren ze Addisonvaars Tela, die momenteel tot de meest opvallende dieren in de veestapel hoort. Ze kreeg onlangs 89 punten voor totaal exterieur en produceerde in haar zesde melkcontrole nog 44 liter melk. Ruim 200 dagen in lactatie staat de teller inmiddels op 8953 kg melk. De Addison dochter was geselecteerd voor de Agriflanders in Gent, maar een verdenking van rundertuberculose dichtbij Zaffelare verhinderde deelname. Binnenkort staat de Oost-Vlaamse provinciale prijskamp in Kaprijke wel op het programma.

Gericht paren

Belangstelling van KI-organisaties heeft de familie Van Waes nog niet gehad voor deze vaars. 'Ze heeft waarschijnlijk te weinig Inet voor een stiercontract. Bovendien

Stipt en secuur

Ivan Van Waes: 'Hoge productie geen doel, maar gevolg van werkwijze'

het gaat juist om de combinatie, benadrukt Van Waes junior. 'Het hoort allemaal bij elkaar: fokkerij, verzorging en voeding.'

Aaron en Addison

Van oudsher neemt fokkerij op het bedrijf een belangrijke plaats in. Vooral vader Daniël houdt zich daar fanatiek mee bezig. Tot de stieren die veel invloed hebben gekregen op de veestapel horen onder meer Marlin, Gardenia, Ned Boy en Aerostar. Vooral van de laatste geeft Van Waes senior hoog op. Vervolgens zijn ook Celsius en Cash behoorlijk gebruikt. 'Celsius heb ik vooral vanwege zijn hoge score voor benen veel ingezet en bijna al zijn dochters hebben ook inderdaad prima beenwerk', stelt Daniël Van Waes, terwijl hij samen met zijn zoon op de roosters de koeien één voor één voorbij laat trekken en van commentaar voorziet. Van de huidige lichten kunnen vooral de Aarons en de Addison dochters op sympathie van de Vlaamse veehouders rekenen.

Rabelle (v. Storm), 90 punten
Productie: 3.11 305 13.214 3,79 3,03
LW 128

komt ze uit een Sterlingmoeder. Die combinatie is allang voorbij.'

Van Waes senior vindt dat Nederland en Vlaanderen te veel aandacht schenken aan Inet. 'Wie continu de productie opdrijft krijgt vanzelf problemen. Als ik hoor dat er 2000 van die apparaten zijn verkocht om propyleenglycol te verstrekken dan gaat er bij mij een belletje rinkelen.' Op het eigen bedrijf is Inet dan ook niet het voornaamste selectie criterium, geeft Ivan aan. 'Beenwerk en uiers vinden we het belangrijkste. Vooral uierdiepte volgen we kritisch. Dat onderdeel kan op ons bedrijf nog wel wat beter. We willen geen koeien waarvan de uiers na twee lactaties te diep zijn om te melken. We letten minder op maat en macht bij de stierkeuze; daar is onze veestapel toch al rijkelijk van voorzien.'

De genoemde criteria monden uit in een divers stiergebruik. Op het inseminatielijstje staan momenteel onder meer de Italiaanse stieren Ford en Iron, de Amerikanen Wizard, Morty en Aaron, de Neder-

landse Sinatra en de Canadese Lee. 'We gaan ons niet aan één bepaalde KI binden', zegt Ivan gedeceerd. 'We hebben meestal wel een stuk of twintig stieren in het vat. Elke koe bekijken we individueel. Gericht paren geeft volgens ons de beste resultaten.'

Weidegang fysiek beter

De stal van Van Waes telt vijf excellente koeien. Naast twee Bensedochters zijn dat een Celsiusstel en Leedochter Silbra. Stormdochter Rabelle maakt het vijftal compleet. Deze Stormdochter staat ook in de melkstal haar mannetje. In haar tweede lijst produceerde ze in 305 dagen 13.214 kg melk met 3,79% vet en 3,03% eiwit, goed voor een lactatiewaarde van 128.

Rabelle moet het evenals haar stalgenoten vooral doen met gras. 'Nergens werk je goedkoper mee dan met gras. Bovendien is weidegang fysiek beter voor koeien', stelt Ivan Van Waes, die aangeeft dat goedkoop werken een belangrijke doelstelling is op het bedrijf. In de zomer halen de koeien hun portie gras in de wei, terwijl het rantsoen in de stal wordt aangevuld met 8 kg maïs, 2 kg perspulp en 1 kg zelf gemalen graan.

Blokken maïs, kuil en perspulp staan op de voergang naast elkaar en worden met de vork voor de koeien gebracht. Van Waes denkt na over de aanschaf van een voermengwagen, vooral vanuit het oogpunt van arbeid. 'Nu lopen mijn vader en oom nog veel op het bedrijf. Als dat straks minder wordt dan moeten we de bedrijfsvoering ook met z'n tweeën rond kunnen zetten', vindt Ivan.

Voor keuringen blijft er tijd, ook al ligt het aantal koeien dat Van Waes meeneemt niet meer zo hoog als voorheen. Hoopvol wordt er bijvoorbeeld al uitgekeken naar het Europees kampioenschap in Brussel in februari 2004. De excellente Leedochter Silbra is nu aan het eind van haar lactatie en moet voor Brussel weer opnieuw kalven. Ook Addison dochter Tela, nu drachtig van Stouder Morty, lijkt voor Brussel aan een nieuwe lactatie te beginnen. 'Eerst maar eens afwachten hoe ze afkalven', klinkt Ivan kalm, 'en daarna moeten ze natuurlijk ook nog geselecteerd worden.'

Inge van Drie